

Виділяють наступні види оздоровчих хвилин на уроках біології та основ здоров'я: заняття на свіжому повітрі (людині потрібно перебувати на свіжому повітрі понад 2-3 години на добу; заняття на свіжому повітрі будуть досить корисними для зміцнення здоров'я); дихальна гімнастика та фізкультхвилинки (хвилини оздоровлення на заняттях слід поєднувати з фізичними вправами на поставу, вправами для очей, рук, шиї, ніг; вправи краще виконувати під музику; ця методика допомагає зняти втому учня та відновити рівновагу); використання мультимедійних засобів (презентації Power Point, розвиваючі предметні комп'ютерні ігри, відеоролики, фотографії тощо); пальчикова гімнастика (прості рухи рук можуть допомогти зняти напругу всього тіла, а власне з рук, розслабити губи, що допомагає покращити).

Здоров'язберігаючі технології також сприяють навчанню дітей знаходитися в соціумі без конфліктів, розширювати власні можливості, захищати себе та піклуватися про здоров'я інших. Ці технології прищеплюють дітям принципи здорового способу життя та підвищують їхню мотивацію до навчання. Основне завдання учасників освітнього процесу на даному етапі – збереження та зміцнення здоров'я дітей, виховання позитивного мислення та мотивацією до здорового способу життя у вчителів, учнів та батьків.

Список використаних джерел

1. Мехед О. Б., Рябченко С. В., Жара Г. І. Аналіз факторів, що впливають на формування здорового способу життя молоді. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка*. Серія «Педагогічні науки». 2019. №3 (159). С. 262–267.
2. Psychological and pedagogical determinants of the students' healthy lifestyle formation by means of health and fitness activities / G. Griban, M. Myroshnychenko, P. Tkachenko, et al. *Wiadomości Lekarskie*. 2021. 74 (5). P. 1074–1078. doi: 10.36740/WLek202105105.
3. The influence of the teacher's social and pedagogical activities on the health-promoting competence of youth / Nosko M., Mekhed O., Ryabchenko S., et al. *International Journal of Applied Exercise Physiology*. 2020. 9(9). P. 18–28.

Мішустіна В. С.

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ, ЯК РІЗНОВИД ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ БІОЛОГІЇ ТА ОСНОВ ЗДОРОВ'Я

Соціально-педагогічна діяльність (СПД) – це один із видів професійної діяльності педагога, що полягає в забезпеченні цілеспрямованої соціалізації молоді освітньо-виховними засобами, а також у створенні сприятливих умов для всебічного розвитку, саморозвитку та самореалізації особистості [2]. Вірно організована соціально-педагогічна діяльність забезпечує орієнтацію на особистість, індивідуальність людини, за необхідності надання їй комплексної соціально-психолого-педагогічної допомоги у вирішенні особистісних проблем, усвідомленні себе творцем власного життя [3].

Соціально-педагогічна робота, як різновид професійної діяльності вчителя, зокрема біології та основ здоров'я своїм підґрунтям має гуманістичний та компетентнісний підходи. Зупинимось докладніше на них. Гуманістичний підхід складає підґрунтя загальнолюдської культури і забезпечується основними фундаментальними явищами соціальної структури. Такий підхід зумовлює перехід від авторитарно-дисциплінарної системи освіти на особистісно-орієнтовану, основними ознаками якої є індивідуалізація складових, сприяння забезпеченню умов для ефективного саморозвитку і самовдосконалення особистості школяра, допомогу у здійсненні відповідного визначення власних можливостей та життєвих цілей. Впровадження компетентнісного підходу передбачає свідоме формування у здобувачів освіти практичних умінь, сприяння залученню до системи соціальних взаємовідносин, що мають підґрунтям розвиток здібностей учнів, включають їх підготовку до вибору майбутнього життєвого шляху; включає оволодіння школярами уміннями самостійно здійснювати свої життєві плани, мати власну усвідомлену громадянську і моральну позицію та вміння її обґрунтовано відстоювати [1].

Соціально-педагогічна діяльність вчителя біології та основ здоров'я, окрім вищезазначеного, має на меті популяризацію здорового способу життя, та повинна забезпечувати формування мотивації до підтримання здоров'я власного та представників різних верств населення на різних рівнях, що у свою чергу означає залучення до вирішення цієї проблеми не лише галузі охорони здоров'я, але й освіти, культури, представників сфери соціальної роботи тощо [3].

Отже, соціально-педагогічна діяльність вчителя біології та основ здоров'я як різновид професійної діяльності педагога, ставить за мету собі надання допомоги учасникам освітнього процесу у випадках негативного впливу чинників оточуючого середовища, створення комфортних умов для успішної соціалізації молоді у соціально-виховному середовищі закладу освіти, створення практичного та мотиваційного підґрунтя для свідомої здоров'язберігаючої поведінки молоді.

Список використаних джерел

1. Мехед О. Б. Формування здорового способу життя як важлива частина виховання та соціалізації підростаючого покоління. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка*. Вип. 4 (160): НУЧК, 2019. С. 84–88.
2. Psychological and pedagogical determinants of the students' healthy lifestyle formation by means of health and fitness activities / Griban G., Myroshnychenko M., Tkachenko P., et al. *Wiadomości Lekarskie*. 2021. 74 (5). P. 1074-1078. doi: 10.36740/WLek202105105.
3. The influence of the teacher's social and pedagogical activities on the health-promoting competence of youth / M. Nosko, O. Mekhed, S. Ryabchenko, et al. *International Journal of Applied Exercise Physiology*. 2020. 9(9). P. 18–28.

Мишустіна В. С.

ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ ДО НАВЧАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Проблема формування інтересу до навчання, особливо для молодших школярів, завжди була надзвичайно актуальною, тому особливої важливості набуває питання виявлення даного етапу розвитку учнів. Доволі часто перед батьками постає проблема, пов'язана із небажанням дитини відвідувати школу, оскільки їй здається, що там подають не цікавий матеріал, відповідно освітній процес не мотивує учня. Саме тому актуальним питанням сьогодення є поліпшення технології навчання, що має за мету забезпечення розвитку пізнавальних можливостей школяра [1].

Пізнавальний інтерес у педагогіці визначають як чітко усвідомлену напруженість особистості на ефективну діяльність з пізнання навчального матеріалу, в ході якої простежуються бажання учнів до опанування знаннями як під час урочної так і в позакласній діяльності [3]. Таким чином, інтерес з одного боку є умовою, а з іншого – наслідком освітньої діяльності і слугує поштовхом для виховання. Стійкий пізнавальний інтерес проходить відповідні етапи формування. Спочатку з'являється зацікавленість, на зміну їй приходить допитливість. У ході систематичного навчання поступово відбувається формування власне пізнавального інтересу, найвищим рівнем якого часто називають теоретичний інтерес. Для молодших школярів надзвичайної важливості набуває розвиток пізнавального інтересу, оскільки він містить у собі такі емоційні прояви як подив, відчуття очікування нового, інтелектуальної радості, успіху, а для молодшого шкільного віку успіх має дуже велике значення.

Джерелами формування пізнавального інтересу є зміст освітніх матеріалів і власне процес навчання, який забезпечує організацію пізнавальної діяльності учнів, тому варто ретельно підбирати матеріал, враховуючи рівень пізнавальної активності дітей та інтереси школярів [3, 4].

На уроках у молодшій школі, при вирішенні різноманітних завдань, потрібно брати до уваги, що особливості мислення у дітей, навіть якщо вони одного віку, досить різне [2]. Пізнавальні інтереси особистості відрізняються за характером пізнавальної діяльності, локалізацією інтересів та стійкістю. Рівень розвитку інтересів характеризується зміною за впливу цілеспрямованої роботи. Для пробудження в особистості бажання до пізнавальної діяльності надзвичайно важливо поживляти заняття цікавими елементами з урахуванням завдань предмету; заохочувати до бесіди, диспуту, хоча би ставити запитання як вчителю так і іншим учням, вчити формулювати запитання творчого характеру; застосовувати індивідуальні завдання, що відповідають рівню розвитку учня та потребують знань, які виходять за межі програми; активно рекомендувати в процесі вивчення дисциплін додаткову літературу.

Отже, формування в учнів молодших класів пізнавальних інтересів, є надзвичайно актуальним завданням сучасної школи, оскільки саме пізнавальні інтереси надають подальшому навчанню сенс.

Список використаних джерел

1. Карпбань В. М. Виховання пізнавальних інтересів молодших школярів в процесі навчання. URL: http://bnrc-kam pod.at.ua/Pedagogu/Z_DOSVIDY/dosvid_karban.pdf